

Proza romaneasca dupa cel de-al doilea razboi mondial

I. Perioada 1944-1960 - Proza de acomodare la schimbarile epocii, o impunere ideologica si politica (tezele mar-xist-leniniste) in toate compartimentele vietii, o epoca a "declarativismului" in literatura, directionala spre realismul socialist (Al. Sahia s.a.), o proza aliniata unor scheme tematice si ideologice, fara detasare valorica din punct de vedere estetic.

Romanul - dominant in acest prim deceniu. Se reiau, in conditiile restructurarilor societatii romanesti pe toate planurile, teme traditionale fundamentale: problema taraneasca, intelectualul, istoria, prezentul.

Scriitori - continuatori - opere: Zaharia Stancu: Descult (1948); M. Sadoveanu: Pauna Mica (1948), Nada florilor (1951), Nicoara Potcoava (1952), Aventura in Lunca Dunarii. (1954); G. Calinescu: Bietul Ioanide (1953 - actualizeaza mitul folcloric al mesterului Manole, pentru a analiza conditia creatorului de exceptie); Scrinul negru (1960 - o continuare la Bietul Ioanide, cu motivul central - creatia ca mod de existenta); Camil Petrescu: Un om intre oameni, vol. I-III (1953-1957), ramas neterminat; Marin Preda: Morometii, vol. I (1955), moment de referinta in literatura romana; Petru Dumitriu: Cronica de familie (1956); Eugen Barbu: Groapa (1957) - prin aceste trei romane remarcabile se inregistreaza saltul calitativ al prozei romanesti.

II. Perioada de dupa deceniul saizeci - Se impun nuvelisti si romancieri rigurosi. Multiple formule romanesti: romanul pitoresc si baroc (Eugen Barbu, Fanus Neagu, D. R. Popescu); romanul parabola (Eugen Barbu - Principele, Sorin Titel - Lunga calatorie a prizonierului, stefan Banulescu - Cartea Milionarului); romanul analitic si de rememorare (Al. Ivasiuc, C. Toiu, Augustin Buzura); romanul mitologic (D. R. Popescu, Fanus Neagu, stefan Banulescu); picaro-tragic (Fanus Neagu - ingerul a strigat); realismul psihologic (Marin Preda).

Tehnici moderne: inflorirea stilistica a romanului: eseul analitic romanesc (Marin Preda - Intrusul, Risipitorii, Cel mai iubit dintre pamanteni); fara intriga, fara eroi, personajul - o fiinta difuza (Al. Ivasiuc - Vestibul, Cunoastere de noapte); tehnica contrapunctului din muzica preclasica (D. R. Popescu - Vanatoarea regala); simboluri, metafore obsedante (Al. Ivasiuc - Interval, Vestibul, Pasarile, Apa, Cunoastere de noapte); folosirea naratiunii impersonale (tehnica cinematografica - stefan Banulescu); pluralismul vocilor narrative (Sorin Titel - Femeie, Iata Fiul Tau); personajul narator (naratori) - martor, mediator intre cititor si universul fictiv al operei; tehnica basoreliefului, a discursivitatii tehnice, a frazarii lirice, a jonctiunii si a disjunctiei etc.

III. Largirea cadrului epicii traditionale. Nuvela.

Intrata in penumbra in perioada interbelica, perioada in care se fundamenteaza masiv, ca specie literara, romanul, nuvela va prolifera, decantandu-se valoric, mai ales dupa deceniul al saselea. Tematic, nuvela este mai ales rurala. Mai intai se va simti influenta lui Mihail Sadoveanu, apoi, dupa anul 1966, se adauga cea exercitata de proza fantastica a lui Vasile Voiculescu (aparuta

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

postum, in 1964) asupra noilor condeie.

Scriitori ca Stefan Banulescu, Sorin Titel, Fanus Neagu, D. R. Popescu incep sa inteleaga "miscarile seismice ale miticului, ale magicului, lectia singuratatilor, a pitorescului, a peisajului interior" (Cornel Ungureanu, Proza romaneasca de azi).

Cresterea reflexivitatii etico-sociale, a vointei de adevar si dreptate, aflata sub semnul luciditatii. Accentul se va indrepta spre individ si analiza existentialista - in scrierile lui D. R. Popescu, Augustin Buzura s.a.

Deschiderea prozei spre tragic - satul aflat sub semnul mortii; puteri oculte, semne criptice, atmosfere incerte invaluite existentele, indeosebi la D. R. Popescu, scriitor cu o acuta sensibilitate a tragicului" (N. Balota, Universul prozei), creator al unei proze de atmosfera, poetica si simbolica (Duios Anastasia trecea, Vanatoarea regala s.a).

Reprezentarea omului cu substratul psihic de adancime (Sorin Titel, D. R. Popescu, Augustin Buzura).

- Generatia anilor '80 ocupa un loc distinct in proza contemporana prin scrierile lui Mircea Nedelciu, Sorin Preda, Ioan Lacusta, George Cusnarencu, Nicolae Iliescu, Alexandru Vlad).